

Reiz ārā

Birk Rohelend
Jan Kaus
Janar Ala

Priekšvārds

"Mūsu darbs Extery ir šķietami skaidrs un saprotams: mēs ražojam kvalitatīvas, izturīgas un atraktīvas pilsētvides mēbeles. Tas ir tas, kam mēs ticam. Izstrādājot un projektējot savus produktus, mēs vienmēr domājam par to, ko tie sniegs mūsu kopējai telpai, kādus pasākumus un aktivitātes tie ļaus atbalstīt vai pat rosināt.

Tomēr mēs apzināmies, ka mūsu radītais ir un paliek vienīgi fons, pilsētvides fons, kas ir mūsu visu kopīgo ikdienu formējoša dzīvojamā telpa, kur dzimst un savijas dažādi stāsti un notikumi. Mēs tajā uzturamies katru dienu – te mēs svinam svētkus, izdžīvojam savu rutīnu un īstenojam plānus, vienlaicīgi esot atvērti negaidītiem notikumiem un neparedzētām tikšanās. Šeit tiek izdzīvotas un savītas dzīves.

Extery mēbeles ir šīs dzīves skatuves rekvizīts. Lai gan mēs esam tie, kas noslīpē katru produktu līdz pilnībai, tomēr savu patieso vērtību un nozīmi tie iegūst pilsētas telpā, kur tie kļūst par cilvēku unikālo un personisko stāstu lieciniekiem un dalībniekiem. Šie stāsti mums ir ļoti svarīgi.

Šajā albumā savus stāstus atklāj talantīgie igauņu rakstnieki, kas ļauj apjaust mūsu darba un radošās enerģijas neredzamo dimensiju, ko nevar nodot ar studijas foto vai gabarītu izmēru palīdzību. Jauku lasīšanu!"

EXTERY komanda.

Veidosim kopā bagātāku pilsētvidi:

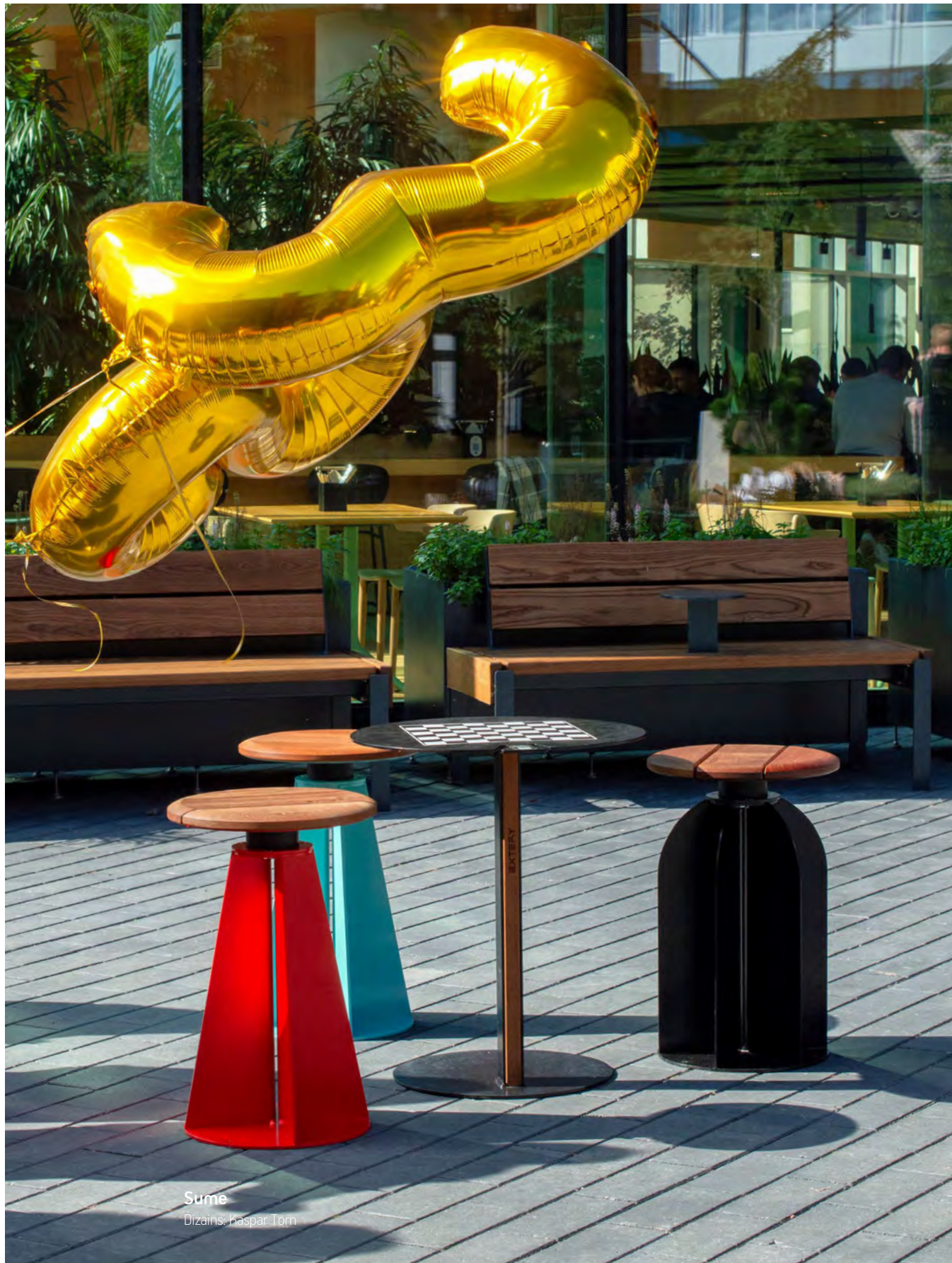
Satura rādītājs

Teksti:	Janar Ala	Restorāns ar stikla fasādi	9
	Birk Rohelend	Raupja āda glāsta koka gludo virsmu	17
	Jan Kaus	*Pilsēta pa istam nav pilsēta...	24
	Janar Ala	Dara / nedara	33
	Jan Kaus	*Kādā dzimšanas dienas ballītē...	43
	Birk Rohelend	Viņas nāk	50
	Jan Kaus	*Sākumā likās dīvaini...	60
	Birk Rohelend	"Gribi?"	68
	Jan Kaus	Tajā naktī putenis bija īpaši negants...	78
	Janar Ala	Sveiki-sveiki-sveiki-sveiki	87

Mēbeles:	Linn	4	Piip	57
	Sume	8	Nippon Duo / Nove	61
	Jada	14	Vandal 75	62
	Trio	20	Nippon	64
	Tahu	22	Nippon Ebe	66
	Tiide	26	Nippon Ebe Duo	67
	Look@3	34	Net	69
	Look	35	Apaļais sols	70
	Klaar Wood	36	Twist	72
	Klaar Steel	42	Solo	74
	Prima	44	Vee	76
	Nove	46	Dog Station M4	79
	Reidi	48	Veer	80
	Tava	52	Voog guļamkrēsls	84
	Kaar	56	Voog	86

Sume
Dizains: Kaspar Torn

Restorāns ar stikla fasādi / apgrieztais izsalkuma meistars

Netālu no manām mājām ir restorāns ar logiem no grīdas līdz griestiem. Akvārijam līdzīgs objekts, kur garāmgājēji var netraucēti nolūkoties restorāna apmeklētājos. Klusākā brīdī, piemēram, šorīt, gaismas spēle var radīt teju vai Edvarda Hopera gleznas noskaņu. Taču jautājums ir, kad trūcīgais iet garām restorānam un viņam gadās apstāties un ielūkoties iekšā, un viņa ziņkāre arvien pieaug un viņš klusi un pilnīgi instinktīvi tuvojas logam, un jau ir pielipis pie stikla tā, ka apmeklētāji pārtrauc maltīti un saviesīgās sarunas un sauc, skat, dārgie restorāna viesi, kāds nelāgs mirklis ir pienācis. Mans jautājums ir par šo membrānu - kad šādā situācijā var izsaukt policiju, vai nekavējoties vai varbūt stiklam vispirms ir jāsaplīst?

Janar Ala

Jada
Dizains: Pent Taber

Raupja āda glāsta koka gludo virsmu

Virsmā iezīmējas raksti: izliekumi un rievas, kas vijās šurpu turpu. Nez kāpēc vīrietis - pieņemsim, ka viņu sauc Andris - domā par savu dzīvi.

Arī tā ir rakstaina, ar saviem izliekumiem un rievām. Kad viņš domā par savām trim laulībām, viņš izjūt, ka arī tās ir gājušas vienu un to pašu ceļu, vai kādu gan tur ceļu – bridušas pa vienu un to pašu grāvi. Sākumā viss ir bijis skaisti.

Tad dedzinoši.

Tagad šīs laulības ir kā aizmirstas ievārijuma burciņas uz noputējuša atmiņu plaukta, noklātas ar biezu pelējumu, kas slēpj īsto saturu. Kaut kur ir viņa bērni, izauguši lieli, sen aizmirsuši savu tēvu.

Viņš ir vienkāršs cilvēks, cilvēki saka.

Andris ar pirkstu velk pa rievu, līdz pēkšņi apstājas, pamanot tumšāku plankumu. Zara vieta, nodomā vīrietis. Tieši tā, kā tāds tumšs, vientuļš plankums, viņš ir juties visu savu dzīvi. Rievas ir cieši ap viņu vijušās, atkal un atkal atduroties pret nelokāmo garu: vienmēr stingri stāvējis sarauktām uzacīm, visām dzīves vētrām pa vidu, ar abām kājām uz zemes, darba pilnām rokām. Smags darbs padarījis rokas raupjas, debesis gadu no gada arvien tumšākas un garu spītīgāku.

Lai tā dzīve likumo, es stāvēšu šeit.

Andris ir labs vārds, tam ir svars un kodols. Varbūt arī vecums; varbūt zināma cieņa.

Par laimi, tas nav viņa vārds.

Birk Rohelend

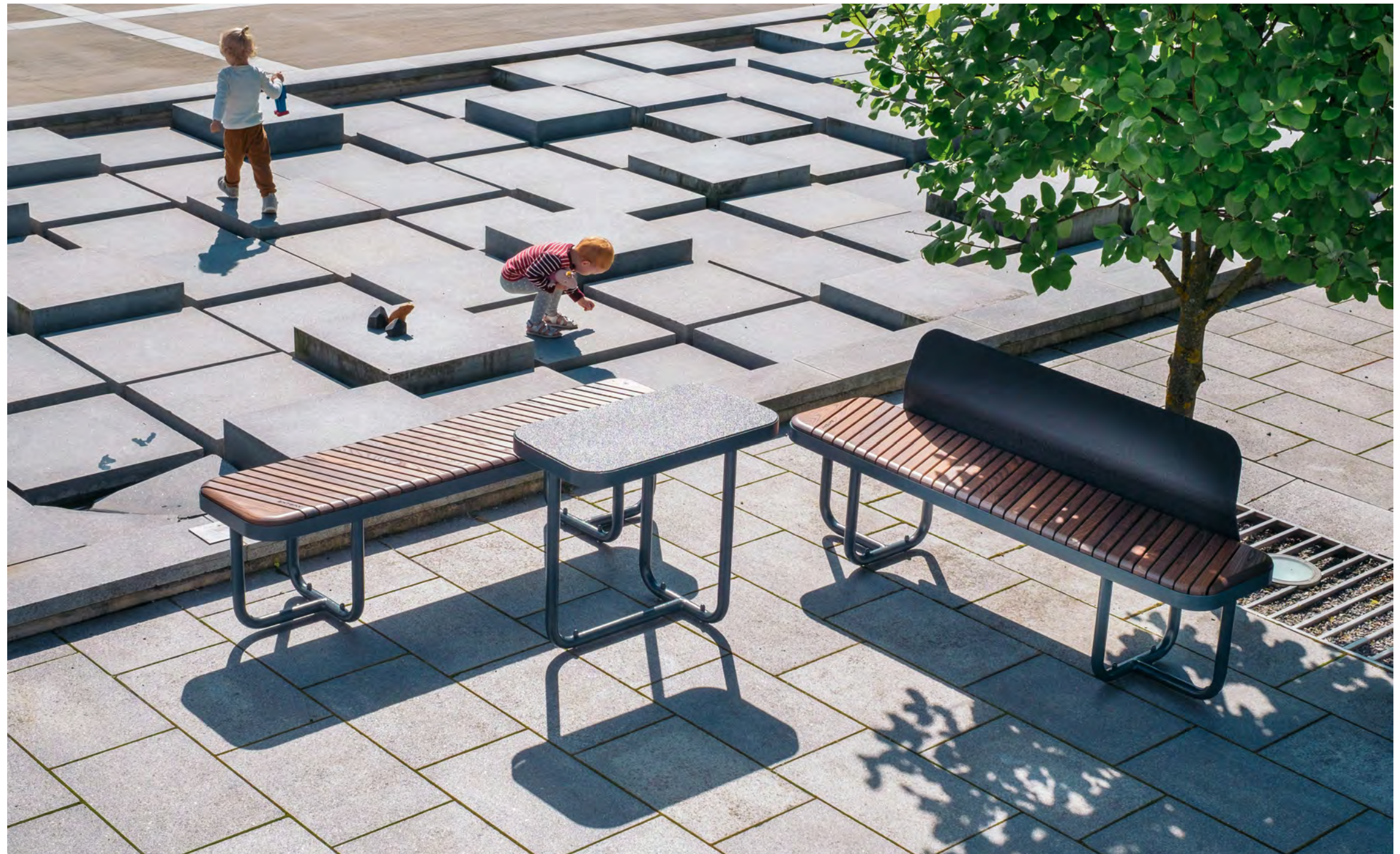

Pilsēta pa īstam nav pilsēta, ja tajā nav drosmīgu meiteņu. Tādu, kurām nav robežu starp bailēm un ilgām, tādu, kas tevi tuvina naktij. Šeit, sēžot uz soliņa pretī skolai viņš iegrīma atmiņās. Viņi satikās kādā ballītē vecpilsētā, dejoja, gaiss virmoja, meitene piedāvāja vakaru turpināt. Viņa teica, ka nav nogurusi un aicināja iet kājām. Tas bija vēl deviņdesmitajos, pilsētas dunas pārņemta, dūmakainā piektdienas vakarā, trīs kilometri pastaigas – tik tāds sākums vien ir. Parkā pie skolas meitene ieleva strūklakā un sāka deļot. Nezin kāpēc pa nakti strūklaka nebija izslēgta un meitene izdomāja, ka tas jāizmanto. Viņš gan nedaudz baidījās, ko darīt, ja to ieraudzītu milicija. Tagad te ir neliels mākslīgs uzkalniņš, blakus likumota ūdens atrakcija, viss izskatās daudz stilīgāk par tā laika taisnstūrveida baseinu - it kā uzkalniņš būtu celts tieši uz vecās strūklakas un ūdens censtos tikt gar malām laukā. Viņam patīk te pasēdēt, atcerēties meiteni, tas ir viņu soliņš. Viņš pat nezina meitenes vārdu, kura pazuda no viņa apskāvieniem un dzīves jau tajā pašā naktī. Viņš ir pārliecināts, ka ar šādu sievieti viss ir kārtībā. Reiz, skatoties uz strūklaku, viņš iztēlojās, kā ūdens no apakšdzīlēm vienā brīdī izlauzīsies uz āru un atdzīvinās visus sen aizmirstos un apraktos sapņus. Ja tas notiktu, viņš paliktu šeit un ļautu tiem pār sevi nolīt.

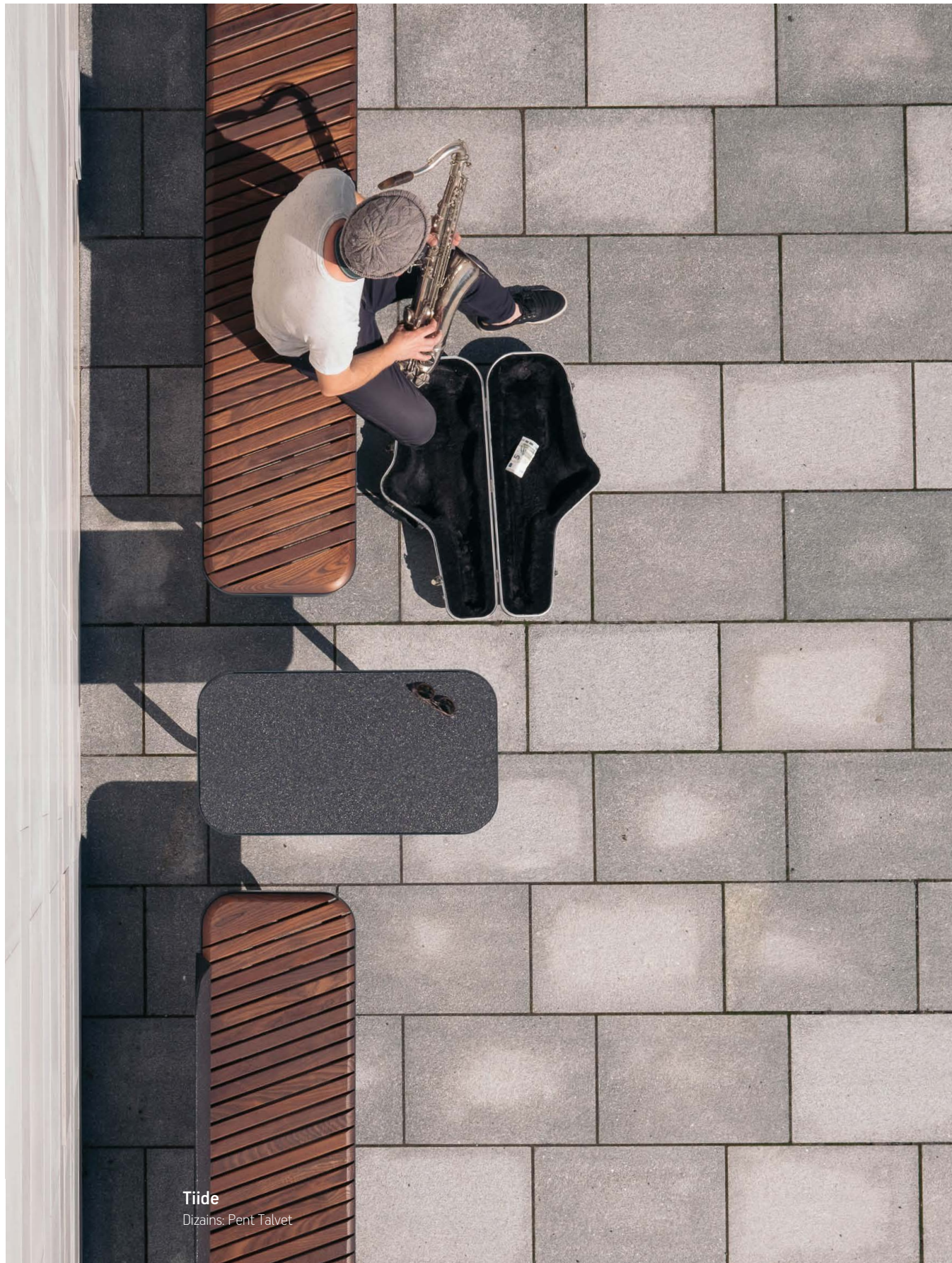
Jan Kaus

Tiide
Dizains: Pent Talvet

Dara / nedara

Viņš strādā: tikko redzēju mazu baltu Starship bagāžas robotu, kurš mēģināja tikt uz ietves. Ietves mala to aizkavēja kā tāda īsta likteņa zīme. Viņš gandrīz apgāzās. Līdzīgi kā ar maigumu vērot mazu bērnu vai dzīvnieku, kas neveiksmīgi mēģina tikt ar kaut ko galā. Cīnīties ar zemes pievilkšanās spēku.

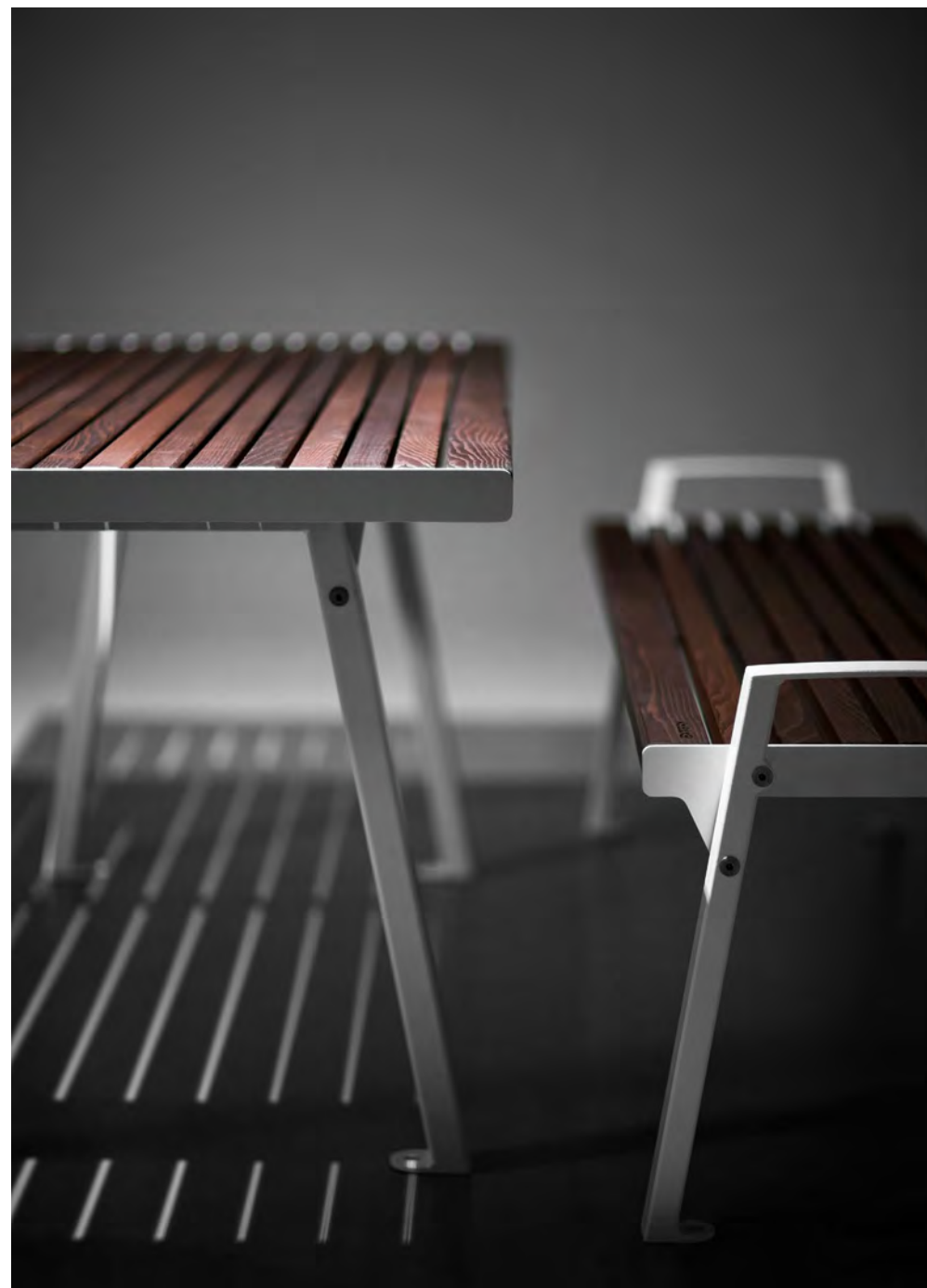
Viņš nestrādā: ir tik jauki satikt kādu, par kuru tu zini, "viņš tāpat neko īsti nedara".

Viņa solis viegls un smaids nenožūd no lūpām. Viņš pat nezina, kur tieši ceļš ved. Itin viss viņam ir tīkams šai šajā saulainajā dienā, vai tā būtu garāmbraucoša automašīna vai bērnu ratiņus stumjoša mamma, vai oktobra beigu saule debesīs.

Janar Ala

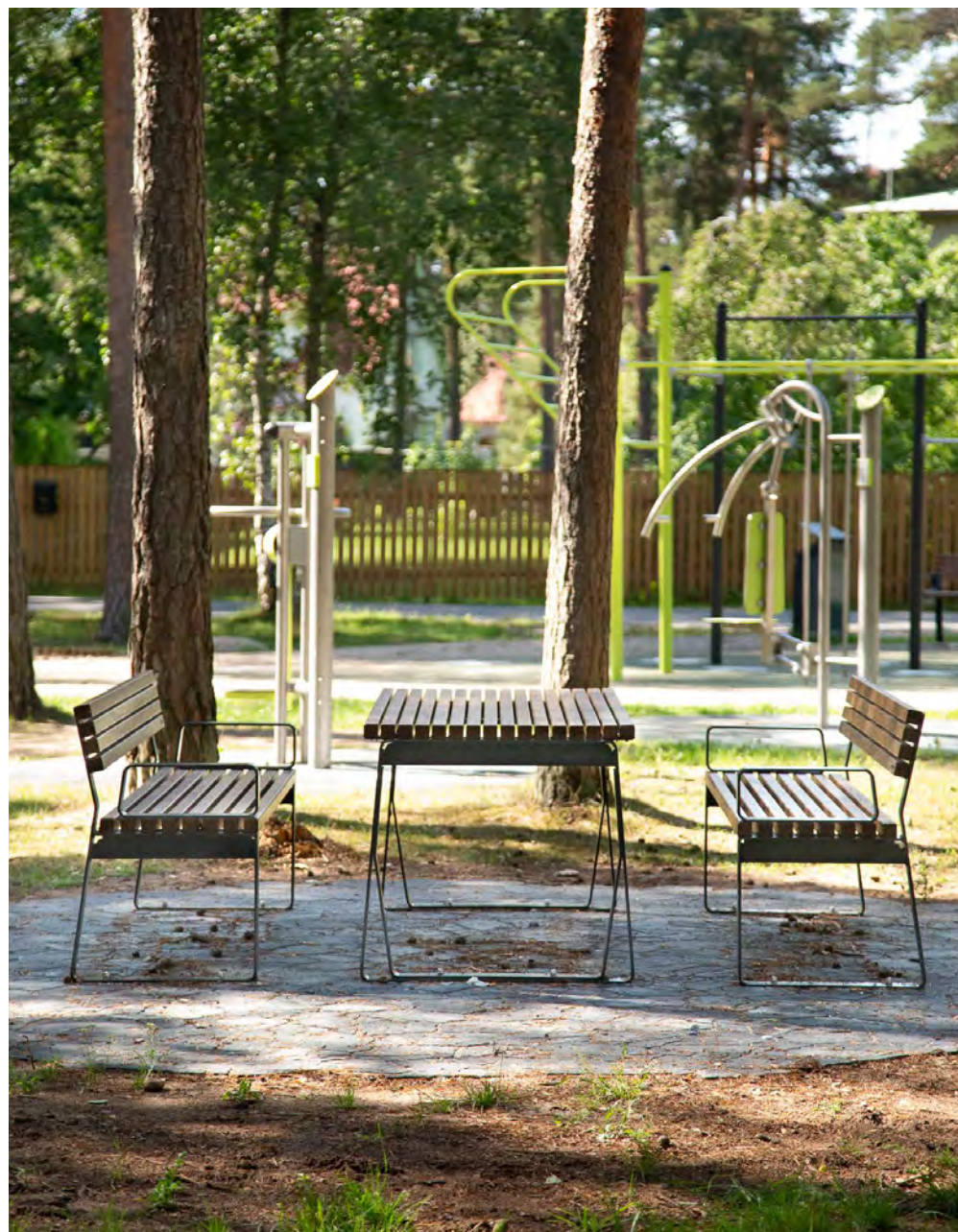

Klaar Steel
Dizains: Martin Pärn

Kādā dzimšanas dienas ballītē viena sieviete sāka runāt par to, ka dzīvnieki tomēr jūt un domā, un tad es atcerējos kādu nesenu notikumu. Es devos savā ierastajā vakara pastaigā un apsēdos atpūtināt kājas uz parka soliņa, kad man blakus nolaidās kaija. Tāds varena izmēra putns. Un tieši uz tā paša soliņa, kur es sēdēju. Pavisam tuvu, uz soliņa atzveltnes. Kaija nolaidās tik pēkšņi, ka es patiesi apmulsu. Es skatījos uz viņu, kaija skatījās uz mani. Bet tas vēl nebija viss, es uzreiz atcerējos savu tēvu. Kā mēs abi no rītiem skrējām. No mājām līdz Šmerlim, dažreiz pat līdz Mežaparkam. Un gandrīz vienmēr garām kādam pieminēklim. Ja tētis nebūtu ticis pie reimatisma, viņš būtu startējis pat olimpiādē. Uz pieminēkļa bija arī bronzā un granītā kalta kaija. Patiesībā pat vairākas kaijas, kuras bieži tika nozagtas, līdz pieminēklis tika novākts un kaut kur aizvests. Un brīdī, kad šis dzīvais putns mani vēroja no attāluma, es uz mirkli iedomājos, ka tas varētu būt tas pats, ko izmantoja kā modeli pieminēklim. Putns skatījās uz mani, bet es domāju par savu tēvu un vienā brīdī šķita, ka kaijas skatienā ir manāms pārmetums. Kā tad tā, cilvēk? Tētim kaijas nepatika, viņš tās sauca par maitas-putniem. Mani nepameta sajūta, ka kaija vēlas man kaut ko pateikt. Nākamajā dienā devos uz kapiem, kur sen jau nebiju bijis, uzkopu kapu kopiņu un aizdedzu sveci tēvam.

Jan Kaus

Viņas nāk

Zeme dun zem viņu kājām, pat akmens pakāpieni teju vai trīc. Sasalušas koku lapas čaukst, sabirstot tūkstoš gabalos. Viņu skatiens ir izšķirošs, acu kaktiņos atspoguļojas dzīves pieredze, cerība un ticība.

Mēs spēsīm; mēs to izdarīsim.

Ir agrs;

sārtās debesis sola austošas dienas sākumu.

Silta elpa kā mākoņi izplūst ledainajā rītā. Treniņtērpi un leģingi, kāju sildītāji un kedas, cimdi zib uz augšu un uz leju, sānos, priekšā un aizmugurē; muguras lokās un stiepjas pretī saulei, kāju muskuļi stiprinās, sūrstot no piepūles. Reti mākoņi klejo pa debess jummu, brīnīdamies par viņām - sīki, koši un spilgti punkti, putekļu daļiņas uz kosmosa lakotās grīdas, mikrobi neizmērojamā, nenoteiktā, mainīgā laika telpā.

Bet viņas vingro.

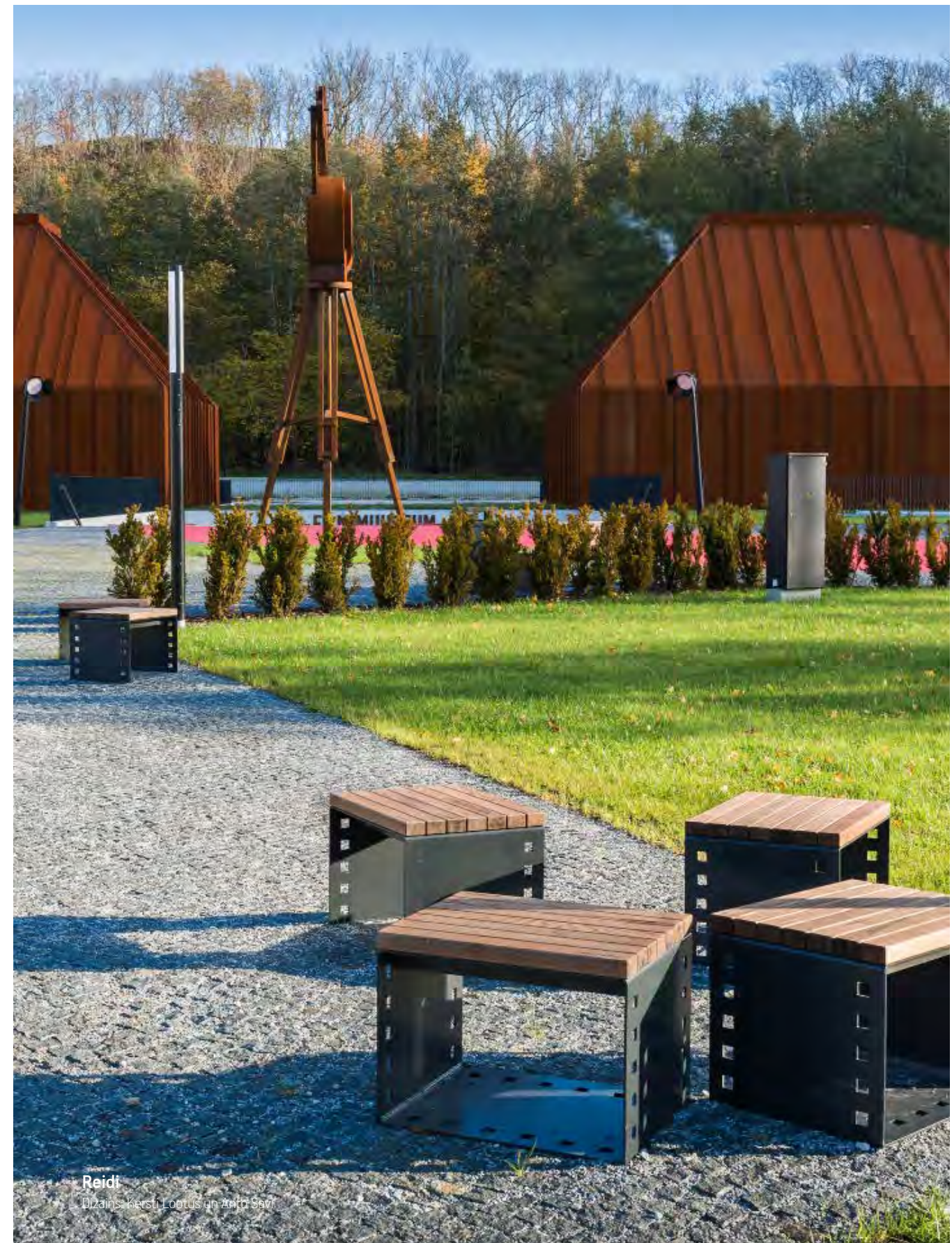
Sevis dēļ, jūtu dēļ, dvēseles dēļ.

Tās ir mātes un meitas, māsas un draudzenes, mīlošas un radošās.

Viņas nemirs – noteikti ne šodien.

Tie nav akmenī cirsti vārdi, tie ir dzīvs un elpojošs spēks.

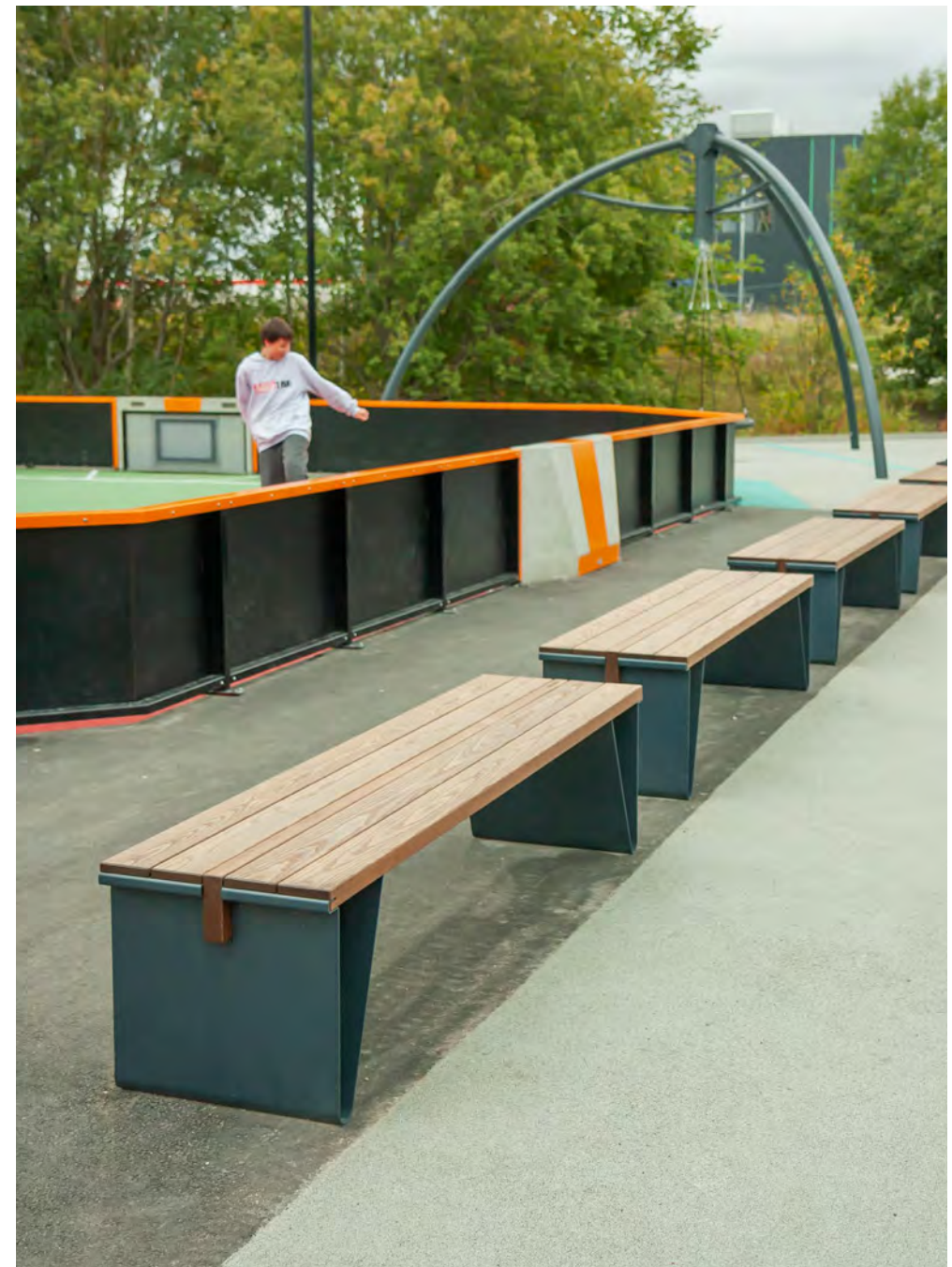
Birk Rohelend

Reidi

Dizains: Kersti Lootus un Anja Sevi

Sākumā likās dīvaini – vai tiešām ir cilvēki, kas izvēlas skatu uz rosīgu ielu? Bet tad viņš ieraudzīja ozolu. Spēcīgs, kupls koks, dažu soļu attālumā no maģistrāles. Koki tomēr ir ļoti dīvaini, viņš domāja, un vispār augi kā tādi. Tie dzīvo pa pusei zem zemes, un šim ozolam sakņu sistēma, iespējams, ir tikpat spēcīga un kupla kā vainags. Puse no visa ozola tumsā, puse gaismā. Nesen, braucot drauga automašīnā, viņš klausījās radio raidījumu, kurā kāds biologs stāstīja par koku spēju sazināties, par to, cik viņiem ir daudz maņu orgānu. Interesanti, vai ozols sajūt šos soliņus, to koksni? Ja jā, kā viņš tos uztver, vai līdzīgi kā cilvēki uztver robotus? Lai nu kā, viņam patika pēc pastaigas uz soliņa šeit atpūsties un raudzīties uz ozolu. Smieklīgi, ka ozolā ir iekārtas lampiņas. Diezin vai kokam tas patīk, vai lampiņas varbūt tomēr traucē tā miegu? Iespējams, mēs neapzināti vēlamies atstāt uz viņu iespaidu, tik pat lielu, kādu viņš atstājis uz mums? Viņš nezināja atbildi, bet doma, ka soliņš tur atrodas tieši ozola dēļ, viņam patika.

Jan Kaus

Nippon Duo / Nove
Dizains: Kersti Lootus

“Gribi?”

Ilze skatās tumšajās acīs ar satraukumā trīsošajām skropstām, kas paslēpušās aiz dzeltenī rozā un sarkana mākoņa. Pušķis viņu pārsteidz kā uzbrukums; viņa sastingst un pat nedomā atkāpjas. Meitene uz viņu skatās prasīgi, dusmīgi, tā it kā Ilze būtu pie kaut kā vainīga.

Švirk!

Blakus soliņam miskastē nočaukst ziedu kaudze, nepacietīgā ziedu īpašniece, papēžiem klaudzot, dodas prom. Ilze neveikli paskatās apkārt. Neviena to neredzēja, viņa nodomā. Augstu pelēkajās debesīs lidinās kaijas. Cilvēki turpina nākt un iet, nāk un iet; tikai īstais autobuss jāgaida sasodīti ilgi.

Gandrīz slepus Ilze pagriež galvu, ar acu kaktiņu paraugoties uz miskasti. Viena roze, tā tumšākā, īpaši piesaista viņas uzmanību. Apburošs zieds, liels un spilgti sarkans - krāšņs un vientuļš, citu atstumts, pārprasts savā skaistajā sulīgumā.

Pēc īsa brīža zieds ir jau Ilzei rokās. Viņa stāv nedomājot apmulsusi. Varu pateikt, ka man to uzdāvināja – neviens nezina, no kurienes es to dabūju.

Tālumā tuvojas astoņpadsmitais autobuss. Ilzes skatiens atkal atduras pret miskasti. Vismaz divdesmit, nē, trīsdesmit ziedu. Neveiksmīga atvairošanās. Draugs, kurš kādai ir vienaldzīgs. Zaudētāja dvēseles ziedi.

Dažas sekundes pirms iekāpšanas autobusā Ilze atstāj ziedu pie pārējiem.

Birk Rohelend

Net
Dizains: Margus Triibmann

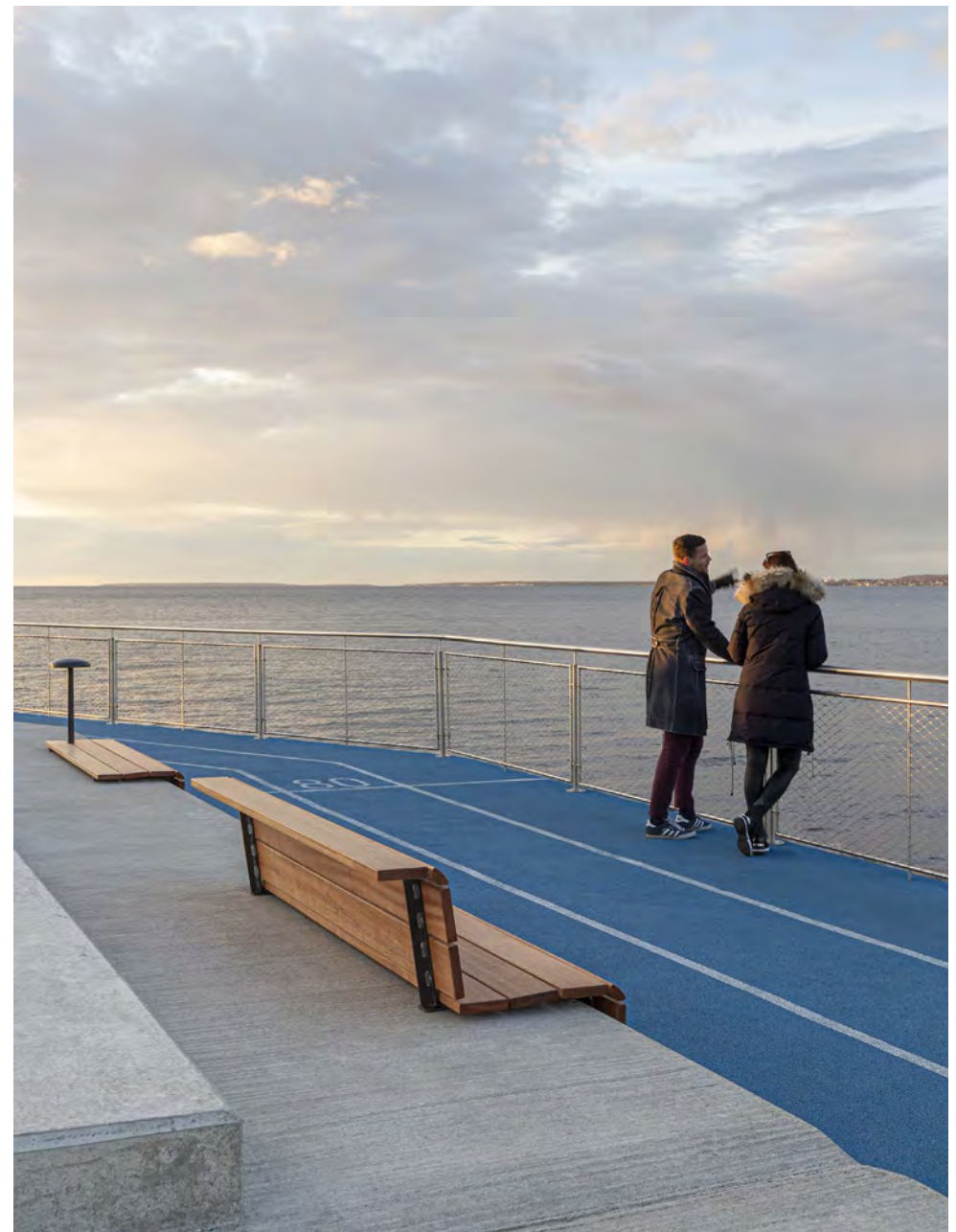
Tajā naktī putenis bija īpaši negants, iespējams, visnegantākais, kādu vien viņš atcerējās. Lai gan patiesībā brīnums, ka viņš vispār kaut ko atcerējās no šīs nakts. Pirmizrāde tika atzīmēta godam, viņa pirmais muzikālais noformējums, kura radītais prieks vakara gaitā bija pārvērties virknē pārspilējumu. Viņš neatceras, kā izgāja no teātra, kāpēc vispār kaut kur devās tādā nestundā, kāpēc neņēma taksometru. Sasniedzis parku, viņš uz brīdi apstājās, nezinādams, kurp doties. Pats savā dzimtajā pilsētā. Tad atcerējās, ka, protams, Aspāzijas bulvāris taču paliek labajā pusē. Neskatoties uz pēkšņo apjausmu, viņš apsēdās. Putenis uz soliņiem bija izveidojis augstas kupenas, kaut ko pa vidu starp spilveniem un mākoņiem. Tad viņš ieraudzīja Raini. Savdabīgi, kā Rainis tur tā sēž, domīgi un viedi, viņš domāja. It kā katrā ieklausoties, pats arī apsēdās kā soliņi parkā. Varbūt sadzirdējis manus soļus. Viņš pārlaida skatienu pāri parkam. Ak, viņš nodomāja, kā šī drūmā vieta, šī pilsēta man ir apnikusi — un kā es vienalga nevarētu dzīvot nevienā citā pilsētā, lai kā cilvēki, notikumi un vietas mani kaitinātu. Viņš iebāza rokas dziļāk kabatā, bija auksti un tai pat laikā arī silti, par to visu domājot.

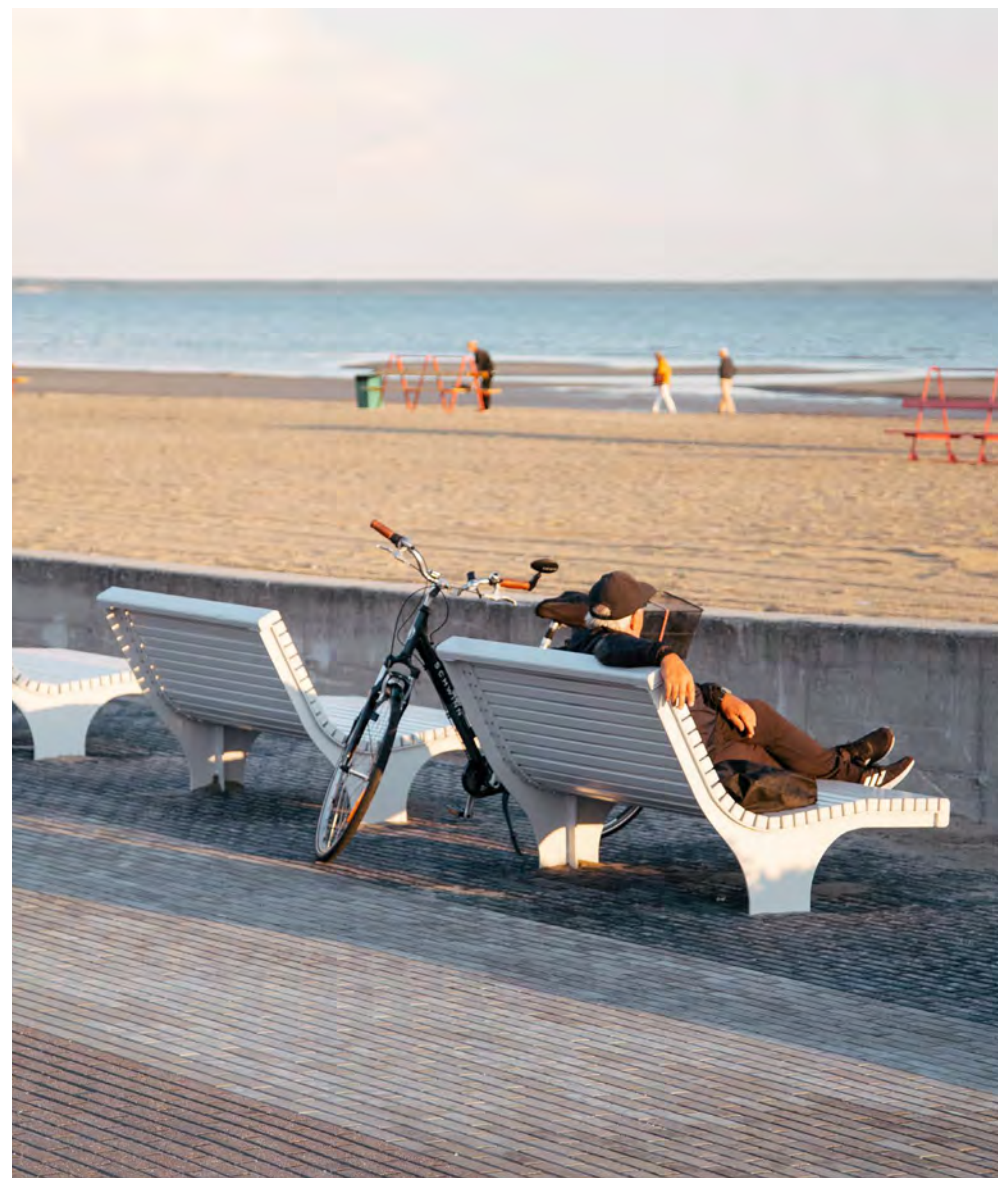
Jan Kaus

Dog Station M4

Voog
Dizains: Kersti Lootus

Sveiki-sveiki-sveiki-sveiki

Pa logu var dzirdēt visādas interesantas lietas. Pārsvarā fragmentus. Stāsts sāk kļūt interesants, sāk rasties intriga, bet runātāji jau pazuduši. Daži vārdi vēl paliek gaisā, taču arī tie pazūd kā tvaiki logā vai kārtējais zeķu pāris, vai sena mīlestība no atmiņām. Bet dažreiz gadās dzirdēt arī visu stāstu. Sākumu, iztīrījumu un beigas.

Personāži - cilvēki un suns. Pretī konditorejai, tieši zem maniem logiem.

Kaut kāda rosība.

Vecāks vīrs, droši vien suns pie pavadas, vismaz tā izklausās, ka pie pavadas, nedaudz eksaltēti, priecīgi, pārsteigti par suni: redz, kā, gribēja ieiet veikalā !!

Vecāka dāma, laikam jau sunim, runājot balsī, kādā bieži runā ar suni, tādā smalkā un bērnišķīgā balsī un droši vien satverot suņa ķepu: sveiki sveiki sveiki sveiki sveiki sveiki sveiki sveiki sveiki sveiki

Un ko suns uz to? Domāju, nosminēja.

Janar Ala

Fotogrāfi:

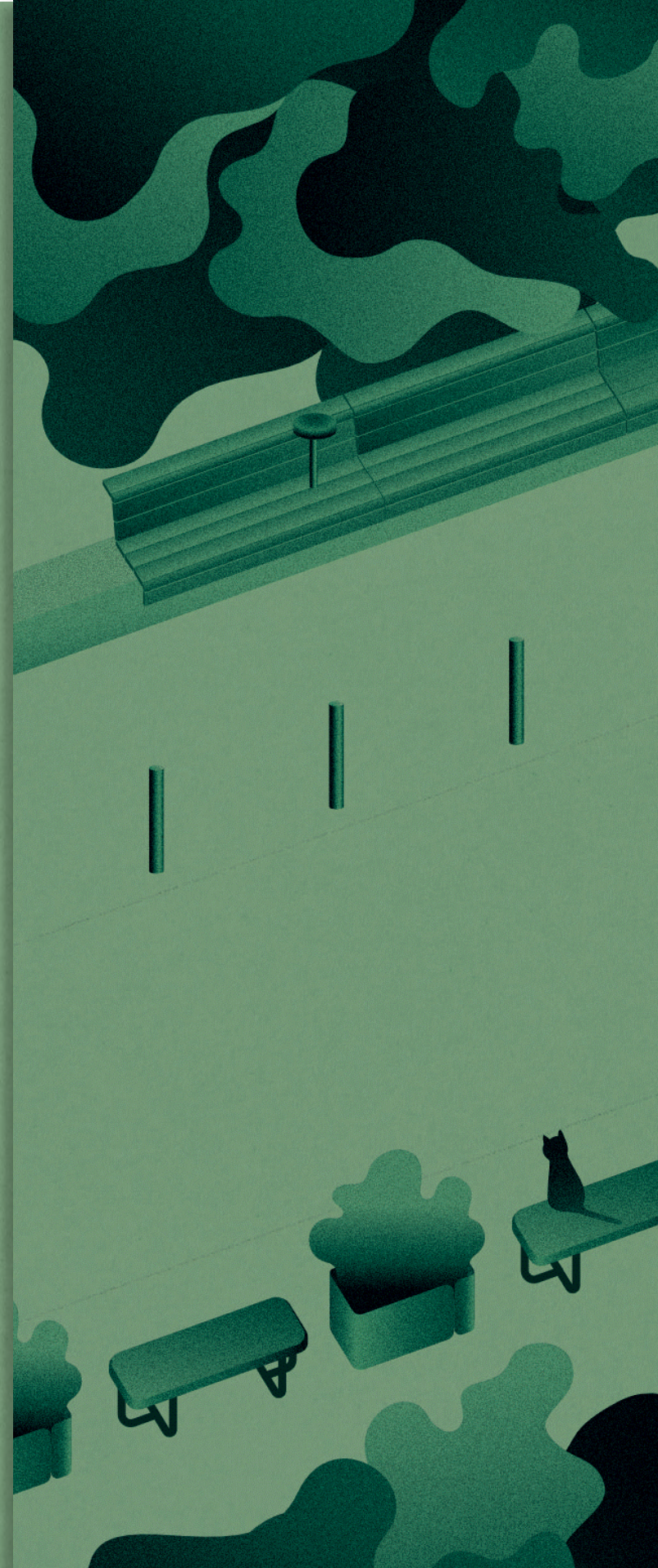
Kaido Haagen
Kaupo Kalda
Tõnu Tunnel
Märt Lillesiim
Epp Voolma
Olev Mihkelmaa
Timo Viljakainen

Īpaša pateicība:

EAS Enterprise Estonia
Pent Talvet, dizaina birojs "iseasi"

Drukāts Igaunijā.
Vāks: Keaykolour Matcha Tea 300g/m²
Saturis: Olin Design Regular 120g/m²

2022

www.extery.com
info@extery.com

Extery OÜ
Sinilille tee 6/1
75312 Peetri, Lgaunija

